MOERDIJK

Raadsvoorstel

Portefeuillehouder(s)	wethouder A.M.J. Dingemans Med en wethouder G.J.M. Blom
Datum commissiebehandeling	23 november 2023
Datum raadsbehandeling	14 december 2023
Zaaknummer	899733
Onderwerp	Omgevingsvisie gemeente Moerdijk 2040

Voorgesteld besluit

1. In te stemmen met de Nota van zienswijzen ontwerp Omgevingsvisie gemeente Moerdijk 2040 en de voorgestelde wijzigingen ten opzichte van de ontwerp Omgevingsvisie gemeente Moerdijk 2040 door te voeren;
2. De Omgevingsvisie gemeente Moerdijk 2040 met inachtneming van de Nota van zienswijzen ten opzichte van het ontwerp gewijzigd vast te stellen;
3. In te stemmen met het intrekken van de Structuurvisie "Moerdijk 2030" (vastgesteld d.d. 9 juni 2011);
4. De portefeuillehouders mandateren voor verdere afhandeling van het proces.

Publiekssamenvatting

De Omgevingsvisie is een visie op hooflijnen voor de langere termijn (2040), waarin we aangeven wat voor gemeente we dan willen zijn met betrekking tot de fysieke leefomgeving: Moerdijk als veelkleurig mozaïek, krachtige kernen, goed bereikbare voorzieningen en een duurzame landbouw en economie. Met de rust en ruimte, maar ook de stedelijke kwaliteiten om de hoek.

In de omgevingsvisie staat hoe we willen dat onze leefomgeving er in 2040 uitziet, welke keuzes we daartoe maken en hoe we hier met elkaar aan willen werken. Met de omgevingsvisie willen we uitnodigen, inspireren en tegelijkertijd duidelijke kaders stellen voor toekomstige ontwikkelingen.

De Omgevingsvisie is tot stand gekomen met een uitgebreid proces (o.a. verkennen, koers bepalen, opstellen gebiedsgerichte uitwerkingen, concept ontwerp-omgevingsvisie), waarbij ruimte was voor inbreng vanuit de gemeentelijke organisatie, inwoners, ondernemers, partners en collega-overheden.

In de termijn van tervisielegging van de ontwerp Omgevingsvisie zijn zienswijzen ingediend. Met een Nota van zienswijzen wordt aangegeven of de zienswijzen wel of geen aanleiding geven tot aanpassing van de ontwerp Omgevingsvisie. Met het doorvoeren van deze wijzigingen en enkele ambtshalve aanpassingen is een definitieve omgevingsvisie vastgesteld.

Inleiding

Op basis van de (nog in werking te treden) Omgevingswet is de gemeenteraad verplicht om voor het hele grondgebied van de gemeente één integrale Omgevingsvisie vast te stellen. Hierin legt de gemeente haar ambities en beleidsdoelen voor de fysieke leefomgeving voor de lange termijn vast. Het geeft de samenhang weer tussen o.a. ruimte, water, milieu, natuur, landschap, verkeer en vervoer, infrastructuur en cultureel erfgoed.

Eind 2021 is het proces opgestart om te komen tot een gemeentelijke omgevingsvisie. Door middel van verschillende stappen en de nodige participatie zijn we gekomen tot de ontwerp Omgevingsvisie gemeente Moerdijk 2040 (**bijlagen 2 en 3**).

De ontwerp Omgevingsvisie gemeente Moerdijk 2040 heeft zes weken ter inzage gelegen. Gedurende deze termijn zijn zienswijzen ontvangen.

Beoogd effect
Met de Omgevingsvisie wordt één integrale langetermijnvisie voor de fysieke leefomgeving van de hele gemeente Moerdijk vormgegeven. Met de omgevingsvisie willen we uitnodigen, inspireren en tegelijkertijd duidelijke ruimtelijke kaders stellen.

Argumenten
1. Nota van zienswijzen
De ontwerp Omgevingsvisie gemeente Moerdijk 2040 heeft van 7 juni tot en met 18 juli 2023 ter inzage gelegen. Binnen de termijn van terinzagelegging zijn 25 zienswijzen (**bijlagen 4.1 t/m 4.25)** ontvangen van bewoners, ondernemers, ketenpartners en belangenorganisaties. Buiten de termijn zijn nog 15 zienswijzen ontvangen. Deze worden niet meegenomen in de beoordeling van de zienswijzen. De strekking van de te laat ingediende zienswijzen komt overigens grotendeels overeen met die van een aantal tijdig ingediende zienswijzen.

In de Nota van zienswijzen (**bijlage 1**) zijn de ingekomen zienswijzen per indiener omschreven en is een beoordeling van de zienswijzen gemaakt. Ook is aangegeven of de zienswijzen wel of geen aanleiding geven tot aanpassing van de omgevingsvisie.

Op een aantal onderdelen hebben de zienswijzen geleid tot aanpassing van de omgevingsvisie. Zo is onder meer de positiebepaling ten aanzien van de energie-infrastructuurprojecten aangescherpt en wordt beter toegelicht waarom de lager gelegen zee- en rivierkleipolders specifiek benoemd zijn in de omgevingsvisie en op welke wijze hier uitwerking op volgt.

Hiernaast hebben veel zienswijzen betrekking op zaken die nader uitgewerkt moeten worden in bijvoorbeeld het op te stellen omgevingsplan of programma's. Deze zienswijzen geven in sommige gevallen dan ook geen aanleiding tot wijzigingen op visieniveau.

Naast de wijzingen naar aanleiding van de ingekomen zienswijzen zijn er ook nog enkele ambtshalve aanpassingen opgenomen, zoals aanpassing van de terminologie voor de verschillende type kernen.

2.1 Voldoen aan wettelijke plicht
Met het vaststellen van de omgevingsvisie voldoet de gemeente aan de wettelijke plicht om uiterlijk op 1 januari 2027 een omgevingsvisie te hebben vastgesteld.

2.2 Omgevingsvisie als kader
Met de omgevingsvisie kunnen we belangrijke kwaliteiten beschermen, maar de omgevingsvisie kan ook aanleiding geven tot het nemen van initiatief om in te spelen op ontwikkelingen. De omgevingsvisie geeft inwoners, bedrijven en organisaties een beeld welke ambities en doelen de gemeente heeft gesteld. Ook biedt het kaders voor ontwikkelingen van partners op regionaal, provinciaal en rijksniveau.

3. Intrekken Structuurvisie
Eén van de doelen van de Omgevingswet is om het sectorale beleid voor de fysieke leefomgeving te integreren in één Omgevingsvisie. Zo ontstaat een eenduidig en integraal beeld hoe de fysieke leefomgeving van gemeente Moerdijk zich in de toekomst gaat ontwikkelen. Dit betekent dat de gemeente met het vaststellen van de Omgevingsvisie gemeente Moerdijk 2040 ook een besluit neemt over de huidige beleids- en visiedocumenten. De meeste beleidsdocumenten hebben echter een lager abstractieniveau (met concrete kaders en maatregelen) en zijn nog actueel (zoals de visie Buitengebied en de visies en programma's voor de vitale centra). De strategische onderdelen uit de beleids- en visiedocumenten zijn verwerkt in deze Omgevingsvisie en/of hier wordt naar verwezen in de Omgevingsvisie.
De Omgevingsvisie vervangt de Structuurvisie "Moerdijk 2030". De huidige structuurvisie moet dan ook worden ingetrokken.

Kanttekeningen en risico's
2.1 Bovenlokale ontwikkelingen afwachten
Op dit moment en ook in de nabije toekomst komen er veel grootschalige ontwikkelingen op de gemeente af, met name op het gebied van de energie-infrastructuur. Bovenregionale energie-infraprojecten (zoals de realisatie van een 380 kV trafostation, aanlanding wind op zee, waterstoffabrieken, elektriciteitsproductie, Delta Rhine Corridor, batterijen en een nieuw warmtenet) maken gemeente Moerdijk tot een essentiële knoop voor de energietransitie. De komende decennia zullen aanvullende energie-infrastructuur projecten in deze omgeving landen. Daarnaast spelen andere opgaven op het gebied van de landbouwtransitie, bedrijventerreinontwikkeling en huisvesting van arbeidsmigranten en ook reguliere woningbouw- en bereikbaarheidsopgaven moeten worden ingepast. Deze ontwikkelingen liggen niet altijd binnen de gemeentelijke invloedssfeer, maar hebben wel een enorme impact op de ruimte en de leefbaarheid van dit gebied.
Samen met het ministerie van EZK, het ministerie van BZK, het ministerie van I&W, de provincie en de gemeenten Drimmelen en Geertruidenberg, is afgesproken om gezamenlijk te verkennen wat de integrale opgave in o.a. de noordoostzijde van de gemeente is en hoe we de leefbaarheid kunnen waarborgen. Onze inzet is om in het kader van deze "Ontwerptafel Powerport" gezamenlijk tot een gebiedsgerichte uitwerking te komen en afspraken te maken over gebiedsinvesteringen, waarmee de leefbaarheid wordt geborgd en de klimaatopgave een impuls krijgt. Op deze ontwerptafel worden ruimte vragende (fysiek en milieu) opgaven van lokaal, regionaal en nationaal belang afgewogen. Hierbij wordt ook expliciet het belang van structurele verbetering van de leefbaarheid en toekomstbestendig perspectief voor de inwoners en ondernemers (brede welvaart) meegenomen.

Een aantal van deze energie-infraprojecten loopt reeds en zal via Rijkscoördinatieregelingen tot stand komen. We kunnen ervoor kiezen om deze ontwikkelingen af te wachten en de omgevingsvisie nog niet vast te stellen. We laten dan de hiermee gepaard gaande keuzes in het gebied over ons heen komen en nemen de ontwikkelingen over in de visie. Deze ontwikkelingen zullen zich echter blijven voordoen. Zicht op een duidelijke datum voor vaststelling van de visie vervalt in dat geval.

Door nu de omgevingsvisie vast te stellen is er meer houvast om de belangen van onze inwoners en ondernemers te beschermen door onder meer de opgenomen positiebepaling te bekrachtigen. Indien grootschalige ontwikkelingen of nieuw nationaal, provinciaal of lokaal beleid daartoe aanleiding geven, kan bijstelling van de omgevingsvisie plaatsvinden.

Middelen

Financiële middelen

1. Budget omgevingsvisie
   Voor het opstellen van de omgevingsvisie is budget beschikbaar voor externe advisering. Dit budget is toereikend. Het vaststellen van de omgevingsvisie leidt dan ook niet tot extra kosten.
   Voor nadere uitwerking van de omgevingsvisie in programma's en gebiedsgerichte uitwerkingen moet een procesaanpak inclusief budget worden bepaald. Naar verwachting kan dit in het 2e kwartaal van 2024 aan uw raad worden voorgelegd.

2. Nota Kostenverhaal
   Met de Nota Kostenverhaal worden uitgangspunten vastgelegd over de wijze waarop de kosten verhaald worden op initiatiefnemers van activiteiten en op welke wijze de gemeente financiële bijdragen gaat vragen. De Nota is een onderdeel van het gemeentelijk omgevingsbeleid. Het maakt deel uit van het geheel van visies, kaders en beleid over de fysieke leefomgeving. De Nota Kostenverhaal zal de status van programma krijgen, eveneens een kerninstrument onder de Omgevingswet. De Omgevingswet bepaalt dat zowel een omgevingsvisie en een programma de juridische basis kunnen vormen voor kostenverhaal. De Nota Kostenverhaal wordt in het 1e kwartaal van 2024 ter vaststelling aan de gemeenteraad voorgelegd.

3. Vervolg
   Op een aantal aspecten en/of voor specifieke gebieden lopen reeds programma's, zoals het Woningbouwprogramma, het programma Vitale centra en het Moerdijks Energieprogramma. Daarnaast moeten we op onderdelen de in de Omgevingsvisie gestelde ambities nog nader uitwerken. Dit kan een doorvertaling zijn in een programma, thematische en/of gebiedsgerichte uitwerking. De ambities en doelen uit de Omgevingsvisie worden dan vertaald naar concrete maatregelen en middelen.
   Er wordt een Plan van Aanpak opgesteld hoe en wanneer deze uitwerkingen op te pakken, welke rolverdeling daarbij past en welke (financiële en personele) middelen hiervoor benodigd zijn.

Communicatie

Bekendmaking raadsbesluit

Het besluit tot vaststelling van de Omgevingsvisie gemeente Moerdijk 2040 wordt openbaar bekend gemaakt (Gemeenteblad, Moerdijkse Bode en website). De Omgevingsvisie treedt in werking de dag na bekendmaking. Tegen het besluit van de gemeenteraad tot vaststelling van de Omgevingsvisie kan geen bezwaar worden gemaakt en geen beroep worden ingesteld.
Alle indieners van zienswijzen en overige betrokkenen die hebben aangegeven op de hoogte gehouden te willen worden over de Omgevingsvisie, krijgen een bericht over de vaststelling.

Participatietraject

Via diverse vormen van participatie haalden we input op bij bewoners, ondernemers, betrokken organisaties, het gemeentebestuur en de interne organisatie. De participatie is gestart met het uitzetten van een enquête en het houden van straatgesprekken. Daarnaast hielden we op drie momenten in het proces openbare ateliersessies, welke goed zijn bezocht. De betrokkenheid vanuit de jongeren binnen de gemeente was wel zeer beperkt. Om die reden is nog een sessie met jonge medewerkers van de gemeente gehouden en is op het Markland College nog een gastles over de omgevingsvisie gegeven.

De opgehaalde input tijdens de diverse bijeenkomsten heeft op onderdelen geleid tot aanscherpingen van de stukken. Echter is er ook input die niet heeft geleid tot aanpassing of aanscherping van gemaakte keuzes.

De tervisielegging van de ontwerp Omgevingsvisie vormde het laatste onderdeel van het participatieproces. Alle indieners van tijdig ingediende zienswijzen zijn in de gelegenheid gesteld om hun zienswijze in de hoorzitting Ruimtelijke Plannen op 14 november 2023 toe te lichten. De indieners van zienswijzen informeren wij over de beantwoording van hun zienswijzen en over het besluitvormingstraject in de gemeenteraad.

Vervolg
Maatschappelijke ontwikkelingen volgen elkaar in hoog tempo op en we weten niet hoe de wereld er over vijf of tien jaar uitziet. De omgevingsvisie is dan ook een dynamisch document. We kiezen ervoor om de visie periodiek te actualiseren. Met welk ritme we de visie aanpassen hangt af van de ervaringen die we opdoen met andere instrumenten, de monitoring van onze doelen en van de staat van onze fysieke leefomgeving. We evalueren de omgevingsvisie in ieder geval elke vier jaar, in het jaar volgend op de gemeenteraadsverkiezingen. Hiermee starten we in 2026. Daarnaast is het mogelijk om de visie van een herijking te voorzien wanneer (maatschappelijke) opgaven in de fysieke leefomgeving daar aanleiding toe geven, zoals mogelijk de snelle ontwikkeling ten aanzien van de grootschalige energie-infraprojecten.

Daarnaast gaan we aan de slag met uitwerking van diverse onderdelen, waartoe we zoals onder het kopje Middelen is vermeld, een Plan van Aanpak gaan opstellen.

Bijlagen
1. Nota van zienswijzen ontwerp Omgevingsvisie gemeente Moerdijk 2040
2. Ontwerp Omgevingsvisie gemeente Moerdijk 2040 (visiekaart en legenda)
3. Ontwerp Omgevingsvisie gemeente Moerdijk 2040 (tekst)
4. Zienswijzen 1 t/m 25

Zevenbergen, 7 november 2023

Burgemeester en wethouders van Moerdijk,

de gemeentesecretaris, de burgemeester,

ir. J.C. Slagboom A.J. Moerkerke

RAADSBESLUIT

Raadsvergadering van 14 december 2023

De raad van de gemeente Moerdijk,

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 7 november 2023;

gelet op de Gemeentewet:

BESLUIT

1. In te stemmen met de Nota van zienswijzen ontwerp Omgevingsvisie gemeente Moerdijk 2040 en de voorgestelde wijzigingen ten opzichte van de ontwerp Omgevingsvisie gemeente Moerdijk 2040 door te voeren;
2. In de Omgevingsvisie gemeente Moerdijk 2040 de volgende aanpassingen door te voeren:
    1. In het voorwoord de volgende zin op te nemen aan het einde van de tweede alinea: "Tot slot vinden we het belangrijk dat de infrastructuur en de openbare ruimten van gemeente Moerdijk goed bereikbaar is voor mensen met een beperking."
    2. Op pagina 5 en 24 onder "versterken van stadse én dorpse leefomgeving" als kernambitie de volgende passage op te nemen: "Een goede bereikbaarheid voor mensen met een beperking wordt een uitgangspunt bij alle toekomstige ontwikkelingen".
    3. Op pagina 26 de zin toe te voegen: "Bij infrastructurele ontwikkelingen en realisatie van (publieke) gebouwen wordt voorzien in een goede bereikbaarheid voor mensen met een beperking."
3. De Omgevingsvisie gemeente Moerdijk 2040 met inachtneming van de Nota van zienswijzen ten opzichte van het ontwerp gewijzigd vast te stellen;
4. In te stemmen met het intrekken van de Structuurvisie "Moerdijk 2030" (vastgesteld d.d. 9 juni 2011);
5. De portefeuillehouders mandateren voor verdere afhandeling van het proces.

Vastgesteld in de raadsvergadering d.d. 14 december 2023,

de griffier, de voorzitter,

H.M. Vonk-Schenkel A.J. Moerkerke